

Kirje

31.5.2021

VN/14907/2021
VN/14907/2021-VNK-2

Verohallinto
Johtava veroasiantuntija Sami Varonen

Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö pääministerin virka-asunnon palveluiden veronalaisuudesta

Valtioneuvoston jäsenille maksettavista palkkioista ja korvauksista annetun lain (1096/2006, ministeripalkkiolaki) 6 §:n mukaan pääministerillä on asunto valtion talossa, jonka kunnossapito, lämmitys ja valaistus sekä sisustus kustannetaan ja tarpeellinen henkilökunta maksetaan valtion varoista. Lain 7 §:n mukaan valtioneuvoston jäsenelle korvataan tehtävien hoitamisesta aiheutuneet ylimääräiset kohtuulliset kustannukset valtioneuvoston kanslian päätöksellä.

Ministeripalkkiolain säätämisen yhteydessä muutettiin myös tuloverolain 70 §:n 3 momenttia siten, että veronalaista tuloa ei ole etu kansanedustajan toimeen tai valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä oikeudesta maksuttomaan matkustamiseen eikä pääministerin tehtävään liittyvä asuntoetu siihen kuuluvine palveluineen.

Ministeripalkkiolakia koskevien esitöiden mukaan valtioneuvoston jäsenten osalta ei tarkoituksena ole luontoiseduilla tai muilla vastaavilla keinoilla korottaa maksettavaa palkkiota ja näin muuttaa tehtävästä saatavan palkkion rakennetta. Valtioneuvoston jäsenen tehtävien asianmukainen hoitaminen toisaalta edellyttää tiettyjen yleensä muussa yhteydessä etuuksiksi luettavien elementtien olemassa oloa. Hallituksen esityksessä todetulla tavalla esimerkiksi järjestettävien kuljetus- ja muiden turvapalveluiden tulee olla sellaisia, että valtioneuvoston jäsenten turvallisuus ja valtioneuvoston toimintakyky on kiistatta turvattu vaihtuvissakin olosuhteissa.

Perustuslakivaliokunta totesi hallituksen esityksestä antamassaan mietinnössä (*PeVM 8/2006 vp – HE 93/2006 vp*), että lakiehdotus sisältää lisäksi asianmukaisia säännöksiä muun ohella palkkion maksamisen alkamis- ja päättymisajankohdasta, ministerin oikeudesta vuosilomaan rinnastettavaan vapaaseen, virkamatkojen korvaamisesta, tapaturmakorvauksesta sekä sairaanhoito- ja terveydenhoitopalveluista, pääministerin asuntoedusta samoin kuin tehtävien hoitamisesta aiheutuneiden ylimääräisten kohtuullisten kustannusten korvaamisesta ministerille. Valtioneuvoston kanslia päättää mainittujen kustannusten korvaamisesta sekä määrää valtioneuvoston jäsenten virka-autopalveluista samoin kuin kuljetus- ja turvallisuusjärjestelyistä. Näiltä osin kysymys on säännöksissä mainittujen asioiden käytännön järjestelyihin liittyvästä päätös- ja määräysvallasta.

Lisäksi mietinnössä todetaan, että valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvän maksuttoman matkustamisen ja pääministerin tehtävään liittyvän asuntoedun vapauttaminen verosta esityksessä ehdotetulla tavalla on perusteltua.

Edellä todetun sääntelyn perusteella valtioneuvoston kanslia on antanut 2010 ohjeen pääministerin virka-asunnosta ja siihen liittyvistä palveluista. Ohjeen mukaisesti pääministerin virka-asuntoon

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

916 022 165
+358 9 1602 2165

kirjaamo@vnk.fi

kuuluvia muita palveluita ovat muun ohella ruokailuun liittyvät palvelut. Valtioneuvoston edustustilojen Kesärantaan sijoitettu emäntä huolehtii virka-asunnon ruokapalveluista. Ohjeen mukaan palveluiden käyttäjiä ovat pääministeri ja hänen kanssaan samaan talouteen kuuluvat perheenjäsenet.

Valtioneuvoston kanslia on viimeksi tarkastellut pääministerin virka-asuntoon käyttämän Kesärannan palveluita koskevassa käytäntöä kuvaavassa ohjeluonnoksessa kesäkuussa 2019. Siinä täsmennetään muun muassa Kesärannassa asumiseen liittyviä palveluja ml. ravitsemispalveluja (ohjeet liitteinä).

Valtioneuvoston kanslia on ohjeessaan katsonut, että pääministerille virka-asuntoon liittyvänä ravitsemuspalveluna hänen asuessa virka-asunnossa, sisältäen myös lyhyet yöpymiset, voi edustustilojen myyntipalvelusta tai suoraan palvelukoordinaattorilta tilata etukäteen kylmiöön aamiaistarvikkeita sekä kylmänä toimitettavia aterioita, jotka on mahdollista lämmittää itse Kesärannassa. Viikonlopun tarvikkeet toimitetaan perjantaisin. Edellä mainittuihin liittyvät kohtuulliset kulut maksetaan valtion varoista ja laskutetaan valtioneuvoston kanslialta pääministerille osoitetuista määrärahoista. Kanslian näkemyksen mukaan oheinen palvelu ei ole asuntoetuun sisältyvänä tuloverolain 70 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla veronalaista.

Valtioneuvosto katsoo, että yllä mainittu palvelu on osa pääministerille asuntoetuna kuuluvaa palvelua, jonka tarkempi yksilöinti jää varsin avoimeksi tuloverolain 70 §:n 3 momentissa. Valtioneuvoston kanslia on arvioissaan ottanut myös huomioon erityisesti pääministeriä koskevat turvallisuusnäkökohdat.

Valtioneuvoston kanslia toteaa lisäksi, että mainittua palvelua on tarjottu jo parin vuosikymmenen ajan, eikä valtioneuvoston kanslian tulkintaa ole tänä aikana kyseenalaistettu. Aamiaistarvikkeiden sekä kylmänä toimitettavien aterioiden taloudellista arvoa voidaan lisäksi pitää osana pääministerille ministeripalkkiolaissa säädettyä asuntoetua siihen kuuluvine palveluineen.

Asian arvioinnissa kanslia pitää tärkeänä myös sitä, että valtioneuvoston jäsenyys on oikeudelliselta luonteeltaan luottamustehtävä, eikä kyseessä ole palvelussuhde. Tällaista luottamukseen perustuvaa suhdetta ei voi yleensä suoraan rinnastaa virka- tai työsuhteeseen, vaikka eräissä tilanteissa, kuten eläke-etuuksien ja virkamatkojen, osalta valtioneuvoston jäseniin on sovellettu virkamiehiin soveltuvaa sääntelyä.

Valtioneuvoston kanslia pyytää Verohallinnon kantaa valtioneuvoston kanslian tulkintaan, jonka mukaan pääministerin virka-asuntoon liittyvä ravitsemuspalvelu ei ole veronalaista siten kuin tuloverolain 70 §:n 3 momentissa säädetään.

Alivaltiosihteerin sijaisena osastopäällikkö Janne Kerkelä

Lainsäädäntöneuvos

Maaret Suomi

Liitteet Valtioneuvoston kanslian ohje 17.8.2010
Valtioneuvoston kanslian ohjeluonnos 18.6.2019

Jakelu Verohallinto

Tiedoksi VNK Alivaltiosihteerin, Timo Lankinen
VNK TAY Talousyksikkö, Meri-Tuulia Pitkänen